

Cuprins

Abrevieri.....	XV
Capitolul I. Introducere în dreptul fiscal	1
§1. Definiția dreptului fiscal	1
§2. Principiile dreptului fiscal	2
§3. Izvoarele dreptului fiscal	2
§4. Raporturile juridice fiscale	4
Capitolul II. Sistemul fiscal. Noțiune. Trăsături.....	10
Capitolul III. Fiscalitatea	12
§1. Definiția fiscalității	12
§2. Nivelul și structura fiscalității	12
§3. Principiile generale ale fiscalității societății libere.....	13
Capitolul IV. Politica fiscală	15
§1. Noțiunea și sfera politicii fiscale.....	15
§2. Teoria politicilor fiscale	16
§3. Condiționarea fiscală a finanțării deficitului fiscal	17
§4. Intervenționismul fiscal.....	18
§5. Structurile instituționale ale politicii fiscale.....	19
§6. Principiile politicii fiscale	20
6.1. Principiul impunerii echitabile	20
6.2. Principiul politicii financiare.....	22
6.3. Principiul politicii economice.....	23
§7. Instrumentele de realizare a politicii fiscale.....	24
7.1. Impozitele directe	24
7.2. Impozitele indirecte	25
§8. Efecte ale fiscalității	26
8.1. Frauda și evaziunea fiscală.....	26
8.2. Riscul de inflație prin fiscalitate	27
8.3. Deteriorarea competitivității internaționale.....	27
§9. Armonizarea politicii fiscale în context internațional	27
Capitolul V. Concepții tradiționale și moderne privind impozitele și impunerea ...	29
§1. Dreptul de a reglementa sistemul de impunere	29
§2. Maximele fundamentale ale impunerii.....	30
Capitolul VI. Particularităților veniturilor publice.....	32
§1. Conținutul și natura juridică a impozitelor; clasificarea impozitelor	32
§2. Elementele definitorii ale veniturilor publice.....	33

Capitolul VII. Principalele obligații fiscale ale contribuabililor în România..... 37**Capitolul VIII. Obligația fiscală..... 39**

§1. Noțiuni. Particularități	39
§2. Individualizarea obligației fiscale. Titlul de creanță fiscală	41
2.1. Titluri de creanță explicate	45
2.2. Titluri de creanță implicite	46
§3. Exigibilitatea obligației fiscale.....	47
§4. Majorările de întârziere	48
§5. Modificarea obligației fiscale.....	50
5.1. Modificarea elementelor în raport de care s-a făcut individualizarea obligației bugetare	50
5.2. Modificarea situației juridice a contribuabilului.....	52
5.3. Modificarea obligației fiscale prin acordarea înlesnirilor legale	52
5.4. Modificarea actelor normative prin care se instituie și se reglementează veniturile bugetare	53
§6. Stingerea obligației fiscale	54
6.1. Stingerea obligației fiscale prin plată	54
6.2. Stingerea obligației fiscale prin anulare	57
6.3. Stingerea obligației fiscale prin prescripție	58
6.4. Stingerea obligației bugetare prin scădere	59
6.5. Stingerea obligației fiscale prin compensare	61
6.6. Tratatamentul juridic al majorărilor de întârziere în situația compensărilor	63
§7. Executarea silită a obligațiilor fiscale	63
7.1. Condițiile declanșării executării silite	64
7.2. Subiectele executării silite	66
7.2.1. Competența organelor de executare	67
7.2.2. Atribuțiile organelor de executare.....	68
7.2.3. Pluralitatea de creditori. Distribuirea sumelor rezultate din valorificarea bunurilor debitorului	68
7.3. Obiectul executării silite	70
7.3.1. Veniturile contribuabilului	70
7.3.2. Bunurile contribuabilului	71
7.4. Măsurile asigurătorii.....	72
7.5. Formele și procedura executării silite	73
7.6. Declanșarea procedurii de executare silită. Somația	73
7.7. Modalitățile de executare silită.....	74
7.7.1. Poprirea	74
7.7.2. Contestația la poprire	75
7.7.3. Executarea silită mobilă	76
7.7.4. Executarea silită imobiliară.....	80
7.7.5. Vânzarea la licitație.....	81
7.8. Cheltuielile de executare	83
7.9. Contestația la executare	83

Capitolul IX. Impozitele	85
§1. Noțiunea de impozit	85
§2. Fiscalitatea modernă în România	87
2.1. Contribuțiile	87
2.2. Taxele parafiscale	88
§3. Clasificarea impozitelor	89
3.1. Precizări referitoare la clasificarea în impozite directe și indirecte	89
3.2. Clasificarea impozitelor directe și indirecte	90
§4. Impozitele directe	91
4.1. Caracterizarea generală a impozitelor directe	91
4.2. Trăsături caracteristice ale impozitelor pe venit	92
4.2.1. Impozitul pe veniturile persoanelor fizice	92
4.2.2. Impozitul pe veniturile societăților comerciale	94
4.3. Impozitul pe avere	95
4.3.1. Impozitele propriu-zise pe avere	95
4.3.2. Impozitele asupra circulației averii	96
4.3.3. Impozitele pe creșterea averii	97
§5. Impozitele indirecte	97
Capitolul X. Taxele	100
§1. Noțiunea de taxă	100
§2. Funcțiile taxelor și impozitelor	101
Capitolul XI. Impozitul pe profit	103
§1. Aspecte generale	103
§2. Categori de contribuabili definite de lege	103
§3. Determinarea profitului impozabil	107
3.1. „Ecuția” impozitului pe profit	107
3.2. Precizări privind cheltuielile	109
§4. Obligații ale societăților comerciale legate de impozitul pe profit	117
4.1. Obligații de înregistrare	117
4.2. Obligații de declarare	118
4.3. Obligații de plată	118
Capitolul XII. Impozitul pe dividende	120
§1. Noțiune	120
§2. Reglementare	120
§3. Definiții și terminologie	121
§4. Aspecte procedurale ale calculării și plății impozitului pe dividende datorat de persoanele fizice sau persoanele juridice	123
4.1. Aspecte comune	123
4.2. Aspecte specifice	123
§5. Obiectul impozitului pe dividende	123
§6. Determinarea și înregistrarea dividendelor și a impozitului aferent în contabilitate	124
§7. Subiectele impozitului pe dividende	125
7.1. Debitorii impozitului pe dividende – persoane fizice	125

7.2. Debitorii impozitului pe dividende – persoane juridice.....	126
7.3. Debitori scutiți de plata impozitului pe dividende.....	126
7.4. Plătitorii impozitului pe dividende	127
7.5. Microîntreprinderile – debitori ai impozitului pe dividende	127
§8. Unitatea de evaluare.....	127
§9. Perceperea și termenele de plată	128
Capitolul XIII. Impozitul pe reprezentanțe	129
§1. Constituirea și funcționarea reprezentanțelor comerciale	129
§2. Formalități privind înființarea reprezentanțelor	129
§3. Regimul fiscal aplicabil reprezentanțelor societăților comerciale străine în România	130
Capitolul XIV. Impozitarea microîntreprinderilor	132
Capitolul XV. Impozitarea persoanelor fizice.....	135
§1. Venituri supuse impozitului pe venitul net anual impozabil	138
1.1. Venituri din activități independente	138
1.2. Venituri din cedarea folosinței bunurilor.....	142
1.2.1. Stabilirea venitului net anual din cedarea folosinței bunurilor.....	143
1.3. Venituri din activități agricole.....	143
1.3.1. Stabilirea venitului net anual din activități agricole pe bază de norme de venit.....	143
1.4. Stabilirea venitului net anual impozabil	144
1.5. Declarații de venit estimat	144
1.6. Plăți anticipate ale impozitului pe venitul anual.....	145
1.7. Calculul și plata impozitului aferent veniturilor din activități agricole ...	146
1.8. Stabilirea și plata impozitului pe venitul net anual impozabil.....	146
1.9. Veniturile supuse unui impozit final	147
1.10. Deducerea personală.....	150
1.11. Determinarea impozitului pe venitul din salarii	150
1.12. Termen de plată a impozitului.....	151
1.13. Fișe fiscale	151
§2. Veniturile din investiții	151
2.1. Stabilirea venitului din investiții.....	152
2.2. Stabilirea și reținerea impozitului din veniturile din investiții	153
§3. Veniturile din pensii.....	155
3.1. Stabilirea venitului impozabil lunar din pensii.....	155
3.2. Reținerea și plata impozitului din venitul din pensii	155
§4. Veniturile din premii și jocuri de noroc	155
4.1. Stabilirea venitului net din premii și din jocuri de noroc	155
4.2. Reținerea impozitului aferent veniturilor din premii și din jocuri de noroc.....	156
§5. Venituri din transferul proprietăților imobiliare.....	156
5.1. Stabilirea și plata impozitului pe veniturile din transferul proprietăților imobiliare.....	157

Capitolul XVI. Impozitele locale	158
§1. Impozitul pe clădiri.	158
1.1. Subiectele impunerii	158
1.2. Obiectul sau materia impozabilă	159
1.3. Stabilirea și perceperea impozitului pe clădiri.....	163
1.3.1. Stabilirea impozitului pentru persoane fizice	163
1.3.2. Stabilirea impozitului pe clădiri pentru persoane juridice.....	164
1.3.3. Stabilirea impozitului pe clădiri în situația incintelor folosite pentru activități economice din clădirile scutite de impozit.....	165
1.3.4. Stabilirea impozitului pe clădiri în situația dobândirii, înstrăinării și modificării clădirilor	165
1.4. Depunerea declarațiilor fiscale	166
1.5. Plata impozitului pe clădiri.....	166
§2. Impozitul pe teren	167
2.1. Subiectele impunerii	167
2.2. Obiectul sau materia impozabilă	167
2.3. Stabilirea și perceperea impozitului	170
2.3.1. Stabilirea impozitului pe terenuri în cazul dobândirii ori transferului terenului, precum și altor modificări aduse terenului	171
2.4. Plata impozitului pe terenuri	172
§3. Taxa asupra mijloacelor de transport	172
3.1. Subiectele impunerii	172
3.2. Obiectul sau materia impozabilă	172
3.3. Stabilirea și perceperea impozitului	173
3.4. Plata taxei asupra mijloacelor de transport.....	174
§4. Impozitul pe spectacole.....	175
4.1. Subiectele impunerii	175
4.2. Obiectul sau materia impozabilă	175
4.3. Stabilirea și perceperea impozitului pe spectacole	175
4.4. Reguli speciale pentru videoteci și discoteci	176
4.5. Plata impozitului pe spectacole	177
Capitolul XVII. Convenții fiscale internaționale și dubla impunere	178
§1. Fenomenul de dublă impunere internațională	178
§2. Evitarea dublei impunerii, o necesitate pentru dezvoltarea relațiilor economice internaționale.....	179
§3. Degrevarea unilaterală de dublă impunere internațională (instrumente juridice interne)	180
§4. Convenții internaționale pentru evitarea dublei impunerii (instrumente juridice internaționale)	181
4.1. Importanța convențiilor fiscale.....	181
4.2. Principalele trăsături ale convențiilor pentru evitarea dublei impunerii internaționale.....	182
4.3. Metode de evitare a dublei impunerii	184

Capitolul XVIII. Taxa pe valoarea adăugată	187
§1. Introducere	187
§2. Sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată	189
§3. Mecanismul taxei pe valoarea adăugată	190
§4. Elementele esențiale ale taxei pe valoarea adăugată	191
4.1. Faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată	191
4.2. Cotele de taxă pe valoarea adăugată	193
4.3. Termenul de plată a taxei pe valoarea adăugată	193
4.4. Locul operațiunilor impozabile	193
4.5. Dreptul de deducere	195
4.6. Operațiuni care nu beneficiază de dreptul de deducere	196
§5. Obiectul sau materia impozabilă	197
5.1. Baza de impozitare la operațiunile interne	197
5.2. Elementele excluse din baza de impozitare	198
5.3. Baza de impozitare pentru operațiunile de import	198
§6. Regimul fiscal aplicabil operațiunilor impozabile	199
§7. Subiectele impozabile	202
§8. Obligațiile subiectelor impozabile (plătitorilor de taxă pe valoarea adăugată)	203
8.1. Înregistrarea la organele fiscale	203
8.2. Evidența operațiunilor impozabile și depunerea decontului	204
8.3. Calculul și plata taxei pe valoarea adăugată	205
8.4. Reprezentantul fiscal	205
8.4.1. Activitățile reprezentantului fiscal	206
Capitolul XIX. Accizele	208
§1. Accizele armonizate	208
1.1. Subiectele impunerii	208
1.1.1. Cererea de autorizare ca antrepozit fiscal	209
1.1.2. Condiții de autorizare	209
1.1.3. Emiterea sau respingerea cererii de autorizare	210
1.1.4. Revocarea, anularea, suspendarea autorizației	211
1.1.5. Obligațiile antrepozitarului autorizat	212
1.2. Obiectul sau materia impozabilă	213
1.3. Produse accizabile scutite de plata accizelor	217
1.3.1. Scutiri generale	217
1.3.2. Scutiri pentru alcool etilic și alte produse alcoolice	218
1.3.3. Scutiri pentru produse energetice și energie electrică	218
1.4. Faptul generator și exigibilitatea accizelor armonizate	219
1.4.1. Faptul generator	219
1.4.2. Exigibilitatea	219
1.4.3. Momentul exigibilității accizelor	220
1.5. Plata accizelor armonizate	221
1.5.1. Responsabilitățile antrepozitarilor autorizați în legătură cu plata accizelor	221
1.5.1.1. Depunerea declarațiilor de accize și calculul accizelor	221

1.5.1.2. Plata accizelor la bugetul de stat	221
1.5.1.3. Obligația de plată a accizelor pe durata deplasării	222
§2. Accizele.....	223
2.1. Subiectele impunerii	223
2.2. Obiectul sau materia impozabilă	223
2.3. Plata accizelor.....	224
§3. Impozitul la țigărele și la gazele naturale din producția internă	225
3.1. Scutiri	225
Capitolul XX. Taxele vamale	226
§1. Istoric privind regimul vamal românesc.....	226
1.1. Primele formațiuni statale și apariția taxelor vamale datorate necesităților economico-sociale și politice	226
1.2. Regimul vamal în Evul Mediu și Epoca Modernă.....	227
1.3. Regimul vamal în perioada interbelică și postbelică	230
1.4. Codul Vamal din 1978.....	233
1.5. Codul Vamal din 1997.....	234
§2. Integrarea sistemului vamal românesc în sistemul Uniunii Europene	235
§3. Politica vamală, componentă a politicii fiscal-comerciale	239
3.1. Conceptul de politică vamală	239
3.2. Impunerea – instrument principal în aplicarea politicii vamale.....	241
3.3. Măsuri de politică vamală.....	242
§4. Conceptul de taxă vamală	243
§5. Natura juridică, funcțiile și efectele taxelor vamale.....	244
§6. Clasificarea taxelor vamale	247
§7. Excepții și reduceri de plată taxelor vamale.....	248
§8. Tariful vamal de import al României	249
8.1. Tariful vamal – principal instrument de politică comercială	249
8.2. Originea mărfurilor.....	253
8.3. Clasificarea tarifelor vamale de import	255
§9. Zonele libere	256
§10. Regimurile vamale suspensive și regimuri vamale economice	259
§11. Importul și exportul.....	265
§12. Sistemul instituțional al autorității vamale	266
12.1. Structura organizatorică a autorității vamale	266
12.2. Drepturile și obligațiile autorității vamale	268
§13. Procedura vămării	268
13.1. Introducerea mărfurilor pe teritoriul vamal al României.....	268
13.2. Prezentarea mărfurilor la vamă.....	269
13.3. Obligația de a atribui o destinație vamală mărfurilor prezentate la vamă	269
13.4. Declarația vamală	270
13.5. Declarația în scris. Procedura simplificată	272
13.6. Infrațiuni și contravenții.....	273
Capitolul XXI. Inspekția fiscală	275
§1. Organele inspekției fiscale	275

§2. Persoanele supuse inspecției fiscale	276
§3. Principalele drepturi și obligații ale persoanei controlate	276
§4. Procedura inspecției fiscale	277
4.1. Formele și întinderea inspecției fiscale	277
4.2. Metodele realizării inspecției fiscale	277
4.3. Locul și timpul desfășurării inspecției fiscale	278
4.4. Durata inspecției fiscale	278
4.5. Desfășurarea inspecției fiscale	278
4.6. Reguli privind inspecția fiscală	279
§5. Actele controlului fiscal	280
Capitolul XXII. Evaziunea fiscală	281
§1. Considerații generale	281
§2. Noțiunea și formele evaziunii fiscale	284
2.1. Noțiunea evaziunii fiscale	284
2.2. Evaziunea fiscală legală	285
2.3. Evaziunea fiscală frauduloasă	286
§3. Cauzele evaziunii fiscale	288
§4. Modalitățile evaziunii fiscale	290
4.1. Modalități generale ale evaziunii fiscale	290
4.2. Evaziunea cu ajutorul conturilor bancare	292
4.3. Moduri de evaziune în contabilitate prin intermediul unor conturi	292
§5. Măsurarea fenomenului de evaziune fiscală	295
5.1. Dificultatea determinării exacte a mărimii evaziunii fiscale	295
5.2. Instrumentele de măsură a evaziunii fiscale	296
§6. Mărimea evaziunii fiscale	298
§7. Regimul juridic actual privind evaziunea fiscală	299
7.1. Definirea evaziunii fiscale	299
7.2. Înregistrarea fiscală	299
7.3. Subiectele evaziunii fiscale	300
7.4. Obiectul evaziunii fiscale	301
7.5. Latura subiectivă a infracțiunii de evaziune fiscală	301
7.6. Latura obiectivă a infracțiunii de evaziune fiscală	301
§8. Categorii de fapte incriminate ca infracțiuni în sistemul Legii nr. 241/2005	302
§9. Categorii de fapte considerate contravenții în sistemul altor legi financiar-fiscale	303
9.1. Contravențiile și infracțiunile prevăzute de Legea nr. 82/1991 privind contabilitatea	303
9.2. Contravențiile prevăzute de O.G. nr. 17/1993 privind reglementările financiar-gestionare și fiscale	304
§10. Efectele evaziunii fiscale	305
10.1. Efectele fenomenului de evaziune fiscală asupra formării veniturilor statului	305
10.2. Efectele economice ale fenomenului de evaziune fiscală	307
10.3. Efectele sociale ale fenomenului de evaziune fiscală	311

10.4. Efectele politice ale fenomenului de evaziune fiscală	313
§11. Combaterea evaziunii fiscale	314
11.1. Legea pentru combaterea evaziunii fiscale.....	315
§12. Fenomenul de evaziune fiscală în legislația internațională	317
12.1. Măsurarea neconformării fiscale (rezistenței la impozite)	319
12.2. Formele de micșorare a sarcinii fiscale	321
12.3. Măsuri generale pentru combaterea evaziunii și fraudei fiscale internaționale	326
§13. Măsuri specifice pentru combaterea evaziunii și fraudei fiscale internaționale.....	333
13.1. Necesitatea prevederilor speciale	333
13.2. Persoanele fizice rezidente (migrarea).....	335
13.3. Persoanele juridice rezidente	336
13.4. Contribuabilii nerezidenți	339
13.5. Controlul schimbului (economic) și autorizarea fiscală	341
Capitolul XXIII. Cazierul fiscal	342
Index	347